

SAK

SCREENING AF KULTURMILJØER

METODE TIL VURDERING OG UDPEGNING AF VÆRDIFULDE KULTURMILJØER I KOMMUNERNE

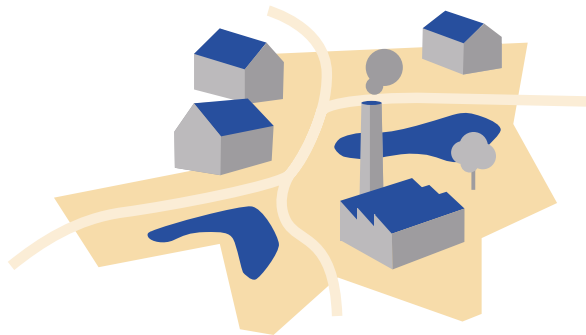
HVAD ER ET KULTURMILJØ?

DET HANDLER OM HELHEDER

Rundt om i landet findes fine bebyggede helheder, som hver især udgør et kulturmiljø med dets **helt egen historie**

Et kulturmiljø omfatter en **fortællende helhed**, der f.eks. er opstået omkring et lokalt skibsværft, en sukkerproduktion, en landsby, en købstad eller et fiskerleje ved stranden

Kulturmiljøerne er med til at skabe **historisk bevidsthed og identitet** – de er kommunernes historiske DNA

ET KULTURMILJØ ER ET GEOGRAFISK AFGRÆNSET
OMRÅDE, DER I SIN FREMTRÆDEN AFSPEJLER VÆSENTLIGE
TRÆK AF DEN SAMFUNDSMÆSSIGE UDVIKLING

KULTURARV SKABER VÆRDI

Kulturmiljøerne rummer mange muligheder for positiv udvikling i kommunerne

Der er flere gode eksempler på, hvordan bevaring gennem udvikling af kulturmiljøerne kan forbedre livskvaliteten i et lokalområde

84%

AF BORGERNE ER HELT ENIGE ELLER DELVIST ENIGE I, AT KULTURARVEN ER EN VÆSENTLIG FAKTOR FOR AT TILTRÆKKE TURISTER

*Kilde: Kulturarv-befolkningsundersøgelse 2017, YouGov for Realдания

I **Klitmøller** er miljøets særlige kvaliteter med til at skabe udvikling og tilflytning til byen

Kulturmiljøet i **Ribe** er et populært rejsemål for turister fra mange forskellige lande og har skabt stor omsætning og arbejdspladser i byen

Industri miljøet omkring **Maltfabrikken i Ebeltoft** er centrum for udviklingen af bymidten som mødested for kreativt erhverv, service og kultur

SAK-METODEN

Screening af kulturmiljøer (SAK)

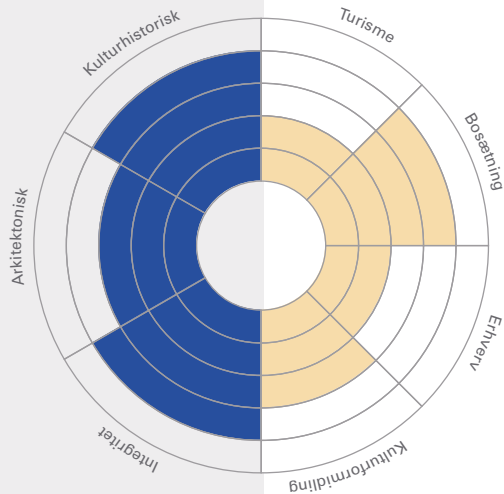
er et redskab til at vurdere kulturmiljøer ud fra synlige parametre, så kulturarvens værdier, egenskaber og udviklingspotentialer bliver tydelige og kan skabe ny muligheder og indsatser med henblik på at bevare gennem udvikling

- **KULTURHISTORISK VÆRDI**

Hvordan vurderes kulturmiljøets historiske betydning og kulturhistoriske fortællerværdi?

- **ARKITEKTONISK VÆRDI**

Hvordan vurderes kulturmiljøets rumlige, formmæssige og arkitektoniske kvaliteter?

- **TURISME**

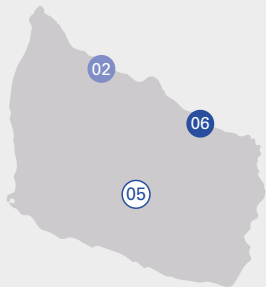
Har kulturmiljøet særlige egenskaber, der kan fremme turisme og turismerelateret virksomhed?

- **BOSÆTNING**

Har kulturmiljøet særlige egenskaber, der kan fremme bosætning og motivere egnstilflytning?

- **INTEGRITETSVÆRDI**

Hvordan vurderes kulturmiljøets helhed og sammenhæng?

METODEN **SKABER OVERBLIK**
OVER KOMMUNENS KULTURMILJØER
OG **MULIGHED FOR AT PRIORITERE**
KULTURARVEN I PLANLÆGNINGEN

- **ERHVERV**

Har kulturmiljøet særlige egenskaber, der kan huse eller tiltrække virksomheder og erhverv?

- **KULTURFORMIDLING**

Har kulturmiljøet særlige egenskaber inden for formidling af kulturoplevelser eller aktivering af stedets fortælling?

TURISME

ERHVERV

BOSÆTNING

KULTUR

METODEN **SYNLIGGØR** KULTUR-
MILJØERNES **VÆRDIER OG**
EGENSKABER SOM UDVIKLINGS-
POTENTIALE I KOMMUNEN

STRATEGISK REDSKAB

DYNAMISK

Metoden er enkel og hurtig at udføre. Den kan tilpasses efter behov og opdateres løbende

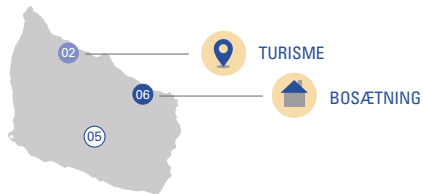

ENKEL OG LET AFLÆSELIG

Screeningens diagrammer og kort er lette at aflæse og kan fungere som dialogredskab, når der skal træffes beslutninger

KOMMUNEPLAN

Metoden kan anvendes til at udpege og afgrænse kulturmiljøer i kommuneplanlægningen

STRATEGISK PLANLÆGNING

Metoden kortlægger de muligheder, som kommunen kan arbejde med for at udvikle kulturmiljøet

BAGGRUND FOR METODEN

De bebyggede helheder og kulturmiljøer er et væsentligt fagområde på Arkitektskolen Aarhus. Med projektet *Umistelige kulturmiljøer i Danmarks yderområder* har vi kortlagt og vurderet 900 kulturmiljøer i 22 kommuner.

Gennem en dialogbaseret proces med kommuner og museer har vi udviklet metoden *Screening af kulturmiljøer (SAK)*. Målet med metoden er at gøre det mere enkelt for kommunerne at arbejde strategisk og målrettet med kulturmiljøerne.

Projektet er udført af Arkitektskolen Aarhus og støttet af Realdania.

Læs mere om projektet og metoden på aarch.dk/info/research/kulturmiljoer eller kontakt professor

Mogens A. Morgen på mom@aarch.dk eller projektleder

Simon Ostenfeld Pedersen på sop@aarch.dk

